

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

"הלא' והיו אנ"ש והתמימים

מדקדקים

בימה לדיון בין התמימים ואנ"ש
להגברת הלימוד והעיון
בשיחות תנש"א-תשנ"ב

גליון לח

דבר מלכות ש"פ דברים תנש"א

ב"ה

תוכן

עד מתי צריכים לצעוק "עד מתי"? / עמ' 4

קטע מהתוועדות ש"פ דברים תנש"א

רגשות מעורבים... / עמ' 6

יומן מרתק מהתוועדות ש"פ דברים תנש"א

איך נהפך הצום לשימחה? / עמ' 9

הרה"ח ישעיהו גולדברג - משפיע בישיבת תות"ל רמת אביב, אה"ק

יו"ל ע"י מערכת 'מדקדקים'
שע"י תלמידי התמימים בישיבת תות"ל המרכזית
770 - בית משיח

•
יוצא לאור לקראת ש"ק פרשת דברים תשע"ח
הגיליון הבא יצא לאור בעז"ה לקראת ש"ק פרשת ואתחנן
אנ"ש והתמימים מוזמנים לשלוח הערות ותגובות עד יום שלישי י"ב מנחם-אב
לתרומות והקדשות, לתגובות, או להצטרפות לקבלת הקובץ באימייל מידי שבוע:
+1(540)358-5152 • ©medakdekim770@gmail.com

תמונת כ"ק אדמו"ר שליט"א - באדיבות מערכת RebbeDrive

כמה מילים בפתח העיון בשיחת ש"פ דברים תנש"א

בית המקדש הוא לב היהדות, וחסרונו אמור לזעזע אפילו לב אבן. מכך, לכאורה, מתבקשת המשוואה הפשוטה: יחס כואב מצד יהודי ליום תשעה באב, אמור לשקף רגש יהודי עמוק ואיתן יותר.

ככל שייעצב היהודי אל ליבו ביום זה - אות היא לכך שיהדותו חשובה לו; וככל שימעטו הקמטים במצחו, ומי מעלה בדעתו אפשרות של קצה חיוך כלשהו - כך יזעק ממנו ריחוק, ניכור ואדישות לקדוש וליקר מכל ליהודי: בית המקדש.

משוואה זו אינה רק קאס־לקא־דעתך - אלא אכן מסקנה ברורה ופשוטה, ואפילו הלכתית. מהשולחן ערוך, מורה הדרך ליהודי, עולה בבירור רצון הקב"ה מאיתנו בימים אלו: לנהוג בצורה שמפחיתה מהשמחה, וככל שנכנסים לתשעה באב - כך אמורה השמחה לפחות ולהיעלם, עד שאפילו העיסוק ב"פיקודי ה' ישרים משמחי לב" נאסר.

ככל שהתרגלנו לרגש הטבעי הזה, הנדרש מכל יהודי כשומר מצוות וכבעל לב יהודי בריא - כן יקשה עלינו לתפוס את המהפך המחשבתי אותו מחולל הרבי בדבר מלכות.

בדבר מלכות - אף שכללי ההלכה נשארים, כמוכן, בכל תוקפם - המשוואה היא הפוכה לחלוטין: ככל שיהודי חש יותר ויותר את הצער, האבילות והחורבן - הרי זה סימן שעוד לא הצליח להתחבר כדבעי לאמת שאותה הקב"ה מגלה לנו ביום זה. וככל שימעטו בקמטים במצחו, והוא יהלך בקומה וזקופה ובשמחה (באופן המותר), בידיעה שהיום נולד המשיח ופרצה הגאולה - כך נדע שהוא באמת מחובר לבית המקדש, למחותו של יום זה ולאופן שהקב"ה רוצה שנסתכל עליו.

איך זה באמת נתפס?! איך ייתכן לעבור כך לאופן הסתכלות כזה שעד עכשיו היה נחשב ביום כזה למוקצה, לפסול ולרחוק מהגישה היהודית־הלכתית?

ההבדל הפשוט הוא, שהדברים אכן השתנו. אין דרך להסביר את שינוי הגישה שהרבי מוביל, מבלי להצהיר בבירור: נמצאים בתקופה אחרת. אמנם, כללי השולחן ערוך תקפים עד לרגע הגלות האחרון, אך רגש הלב בהחלט לא נשאר כבדורות עברו. רק כיון שנמצאים בתקופה שבה רוח הגאולה מנשבת בעוז, משתנה היחס גם ליום גלות־גאולתי שכזה: יום שבו "מתגבר מזלו של משיח צדקנו והוא יום מסוגל עבור הגאולה האמיתית והשלימה".

דברי הרב

מהתוועדות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

חסרה רק הבקשה והתזכורת האחרונה

כאמור, ע"י הצעקה ד"עד מתי" – ועד מתי צריכים עוד לצעוק "עד מתי"?! – זוכים לגאולה השלימה תיכף ומיד ממש • אפילו בזמן הגלות "שולחנו של אדם מכפר עליו" כמזבח בזמן שביהמ"ק • קטע מהתוועדות ש"פ דברים – חזון, ט' מנחם אב ה'תנש"א, בלתי מוגה

ועוד והוא העיקר, שמכיון שנמצאים בשבת חזון, כידוע הפתגם ששבת זו נקראת כך מכיון שבה רואים את ביהמ"ק שהוא כבר "בנוי ומשוכלל" למעלה, וחסר רק שיבוא משיח צדקנו שהוא נשמה בגוף (שהרי הוא "משיח ודאי" כנ"ל) - בתוכנו, והחל מביהכ"נ וביהמ"ד זה.

ובמיוחד שכבר היתה הצעקה הבני ישראל "עד מתי", וחסרה רק הבקשה והתזכורת ("די לעצטע בקשה און דערמאָנונג") והתביעה האחרונה של בני ישראל - הרי הקב"ה מביא תיכף ומיד את הגאולה האמיתית והשלימה, שנקראת כך כיון שהיא השלימות האמיתית של אמיתית השלימות.

ובמיוחד שנמצאים אחרי הג' שבועות שהם כנגד הג' מוחין הקשורים עם לעתיד לבוא - משא"כ הז' מדות (ע"ד ה"שבעה דנחמתא") עיקרם הוא עתה, וביחד הם "עשירי" (יום עשירי הנ"ל), שעל ידם נעשה בירור וכיבוש כל העשר אומות (כולל קיני, קניזי וקדמוני), ועד ל"והעשירי יהי' קדש" - "מלה בגרמיי", גילוי עצמות ומהות.

ובפרט שתפילות משה רבינו התחילו כבר בפרשת פינחס - שנקראת לפעמים בג' השבועות, שאז קוראים ג' פרשיות שיש בהם הענין ד"אלה" - "לאלה תחלק הארץ" (בפרשת פינחס), "אלה מסעי" (בפרשת מטות מסעי) ו"אלה הדברים".

ע"י הצעקה ד"עד מתי" - ועד מתי צריכים עוד לצעוק "עד מתי"?! - זוכים לגאולה השלימה תיכף ומיד ממש, דאע"פ שנמצאים בגלות של חסד ומלכות של חסד - הרי מקומו האמיתי של כאו"א מבני ישראל הוא כשהוא "סמוך על שולחן אביו"

ותיכף ומיד נזכה להענין דחלוקת הארץ, "לאלה תחלק הארץ", שנעשה תיכף ומיד (יחד עם "שער לוי אחד") ע"י העבודה ד"מאך דאך ארץ ישראל" ("עשה כאן ארץ ישראל") שכבר נעשתה (כנ"ל) בפרט במשך ג' השבועות ולפני זה, וע"י עבודה זו נמצאים במקום הגאולה - בארץ הקודש ש"עתידה ארץ ישראל להתפשט בכל הארצות", ובזמן הגאולה - "יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים".

ותיכף ומיד זוכים ל"אלה הדברים" - "מראה באצבעו ואומר זה", שזוכים לדברים דמשה רבינו ("גואל ראשון הוא גואל אחרון") - "תורה חדשה מאתי תצא", ועד שהקב"ה בעצמו מלמד כאו"א מישראל, עד "ולא ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו לאמר דעו את ה' כי כולם ידעו אותי".

וכל זה באופן של ראי' (כידוע המעלה דראי' על שמיעה, שלכן "אין עד נעשה דיין" משא"כ ע"י שמיעת העדים אינו נפסל מלדון), ובהתאם לשבת זו - "שבת חזון", מלשון מחזה, שבה מראין לכאו"א את המקדש דלעתיד מרחוק, כידוע המשל בזה מבגד, והביאור בזה שמביאים משל מבגד דוקא (ולא מבית כבנמשל, אף ששבת חזון נקראת כן ע"ש ההפטרה), כמבואר במקום אחר.

וכאמור, ע"י הצעקה ד"עד מתי" - ועד מתי צריכים עוד לצעוק "עד מתי"?! - זוכים לגאולה השלימה תיכף ומיד ממש, דאע"פ שנמצאים בגלות של חסד ומלכות של חסד - הרי מקומו האמיתי של כאו"א מבני ישראל הוא כשהוא "סמוך על שולחן אביו", ענין המזבח והקרבת כפי שיהיו לעתיד לבוא בביהמ"ק - וכידוע שאפילו בזמן הגלות "שולחנו של אדם מכפר עליו" כמזבח בזמן שביהמ"ק קיים.

ותיכף ומיד זוכים לגאולה, ומשה ("גואל ראשון הוא גואל אחרון") ואהרן עמהם (וכידוע מ"ש במפרשים שמשה רבינו ע"ה שימש מזמן לזמן בשמונה בגדים), ו"ילכו מחיל אל חיל" עד "יראה אל אלקים בציון", בגאולה האמיתית והשלימה, ותיכף ומיד ממש.

[אחרי שיחה זו ניגנו "עד מתי".]

נזכרים ונעשים

יומן מזמן אמירת השיחה בבית חיינו

ההתוועדות בעניני הגאולה והמשיח

להתוועדות (המיוחדת במינה, אשר נקראה (כולה) בשם ההתוועדות בעניני הגאולה והמשיח) ירד כ"ק אדמו"ר שליט"א בשעה 1:40, כשבידו הק' הסידור - ובתוכו לא היו מונחים דפי "פרקי אבות" המוגדלים. הקהל ניגן את הניגון שעל קאפיטל צדי"ק - "שובה ה' עד מתי".

אחרי ברכת בופה"ג התחיל ר' י.כ. לנגן "זאָל שוין זיין די גאולה", וכ"ק אדמו"ר שליט"א ענה "לחיים" לעומדים על הבימה מסביבו ומאחוריו - ואח"כ לכל הקהל, ועודד בידו הק' כמה פעמים באופן מיוחד לכל הכיוונים בתנועות תכופות ורצופות, והקהל ניגן בהתרגשות ובחוזק. באמצע נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א פרוסת "מוזנות" לילד הקטן מהאחים שארף שיחיו, ומיד אח"כ עודד בידו הק' לעברו (פ"א ובתנועה מיוחדת).

שיחה א' ארכה כ-10 דקות, מהשעה 1:48 עד השעה 1:58.

אחרי שיחה זו ניגנו "שישו ושמחו בשמחת הגאולה", וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד בידו הק' כמה פעמים בהמשך הניגון, ובפרט כעבור כמה דקות שבהן ענה "לחיים" לקהל - שאז עודד בתנועות סיבוביות מהירות (והמשיך לענות "לחיים"). כשניגש הרב שניאור זלמן שי' גורארי' לכ"ק אדמו"ר שליט"א, בירכו כ"ק אדמו"ר שליט"א באריכות מיוחדת באומרו: "אמן, בקרוב ממש, לחיים, לחיים ולברכה".

שיחה ב' ארכה 23 דקות, מהשעה 2:10 עד השעה 2:33, ובה דיבר אודות ענין הנ"ל, ובהמשך לזה איחל שלא יצטרכו להתענות בעשירי, כביוהכ"פ בזמן שלמה המלך, עת בו נחנך ביהמ"ק. כמו"כ דיבר בענין זה שכאשר משיח יבוא תיכף

ומיד "וועט מען פראַווען אַ סעודת הודאה" [=יערכו סעודת הודאה], ויהי' הענין ד"יודו לה' חסדו" - במכל שכן מיוצא מבית האסורים.

הסגנון בשיחה זו הי' מיוחד במינו; היו כאילו "רגשות מעורבים", שמצד א' הנה משיח מתגלה כעת, ולאידך - עדיין לא בא. קולו הק' הי' נשמע מאוד "כאוב" ("פאַרווייטיקט"), ובכלל הי' נראה רציני.

אחרי שיחה זו ניגנו את הניגון של "עד מתי", וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד כמה פעמים בידו הק' בהמשך הניגון. הקהל ניגן - באמצע זמן שירת הניגון - בזריזות, בחוזק ובהתרגשות, והיו אלו רגעים מרוממים ומרגשים.

באמצע הניגון הסתובב כ"ק אדמו"ר שליט"א לאחוריו ופנה לעבר ר' ירמיהו שי' אלוי - מהרבנים של יוהנסבורג, דרום אפריקה - שישב מימינו, והורה לו לומר "לחיים". כשאמר הלה "לחיים" על כוסית, סימן לו כ"ק אדמו"ר שליט"א שיאמר על כוס גדולה - כשעושה בידו הק' אות של תמיהה (והריל"ג הגיש לו כוס גדולה והוא אמר "לחיים"). כל הנ"ל הי' במאור פנים ובחיוך, ואח"כ הניף בידו הק' לעבר הקהל. כמו"כ הסתובב כ"ק אדמו"ר שליט"א לאחוריו - לעבר הרב שניאור זלמן גורארי', והניף את ידו הק' אליו פעמיים בחוזק.

שיחה ג' ארכה 20 דקות, מהשעה 2:40 עד השעה 3:00. בסיום השיחה אמר ש"הנה משיח בא", ואז תהי' שמחה רבה באופן ד"עד דלא ידע" - למעלה מהשמחה של שמחת תורה ולמעלה משמחת פורים, כי אז יהי' הענין דסעודת ושמחת הודאה - שמחה שלמעלה ממדידה והגבלה בגאולה האמיתית והשלימה.

מיד אחרי שיחה זו שתה כ"ק אדמו"ר שליט"א את כל הכוס. ניגנו את מארש נפוליון בשמחה רבה, וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד כמה פעמים בעת הניגון - ובחזוק, כשמגביר את קצב השירה והשמחה.

שיחה ד' ארכה 20 דקות, מהשעה 3:10 עד השעה 3:30, ובה היו הוראות בנוגע לסיומים בימים אלה ואודות ההוספה בלימוד התורה שצ"ל במכל שכן בט"ו מנחם אב.

אח"כ המשיך כ"ק אדמו"ר שליט"א לדבר באריכות אודות ט"ו מנחם אב, והשמחה שצ"ל אז - שהיא יותר גם משלושת הרגלים, וזוה מובן שיש לערוך התוועדות חסידים ביום ט"ו, ואע"פ שהוא ביום ועש"ק - מכל מקום יעשו את ההתוועדות בליל שישי, ויתוועדו במשך הלילה בשמחה שלמעלה ממדידה והגבלה - עד שיבטלו ויחסכו ("וועט מען פאַרשפּאַרן") לגמרי את כל ה"מרה שחורה", אפילו של ה"בעלי נגלה"...

לאחרי שיחה זו ניגנו את הניגון של "מהרה ישמע" (בהמשך להמדובר בשיחה), וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד בחזוק בידו הק' לכל הכיוונים כמה פעמים.

בא' הפעמים שניגנו בין השיחות בעת ההתוועדות, הביט כ"ק אדמו"ר שליט"א לעבר כמה ילדים - מימינו ומשמאלו - שאמרו "לחיים", וחיכה עד ששתו את הכוס.

שיחה ה' ארכה 5 דקות, מהשעה 3:35 עד השעה 3:40.

אחרי שיחה זו, הגיש הריל"ג לכ"ק אדמו"ר שליט"א שבעה קנקנים, והסדר הי' כרגיל.

אחרי ההכרזות, התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן את ניגון ההקפות לאביו הרלוי"צ ז"ל, עודד כמה פעמים בחזוק בידו הק', ואח"כ טעם מה"מזונות".

כעבור דקה - סימן בראשו הק' לעבר החזן ר' משה שי' טלישבסקי לנגן "יהי רצון . . . שיבנה ביהמ"ק", והלה ניגן באופן מיוחד ומתוך התרגשות. כ"ק אדמו"ר שליט"א עודד כמה פעמים בידו הק' בחזוק, וכן הסתובב לאחוריו והניף את ידו הק' כמה פעמים לעבר היושבים שם.

אח"כ הזכיר כ"ק אדמו"ר שליט"א אודות אמירת ברכה אחרונה.

ההתוועדות הסתיימה בשעה 3:50 בדיוק.

(מתוך דברי משיח תנש"א ח"ה, באדיבות "המכון להפצת תורתו של משיח")

להיות

רבנים ומשפיעים מדברים
ומתוועדים על הבכ"ן שבשיחה

כשיהודי מצליח לדחות את התענית והגלות

הרה"ח **ישעיהו גולדברג** - משפיע בישיבת תורת"ל רמת אביב, אה"ק

השיחה של שבת פרשת דברים תנש"א היא שיחה נפלאה ביותר. בכמה וכמה הזדמנויות דיבר הרבי על ענינו של יום התענית שחל בשבת, וגם כמה שבועות קודם לכן, בשבת פרשת בלק - אך ככל הנראה אף פעם, גם בקביעות כזו, לא היתה הזדמנות שבה הרבי דיבר בנושא בהפלאה גדולה כל כך כמו בשיחה זו.

לא רק בשבת עצמה היתה השמחה גדולה, אלא אפילו ביום ראשון - יום התענית עצמו: הרבי חילק דולרים שלושה פעמים, כולל כליל הצום אחרי אמירת איכה - דבר נדיר שמעולם לא היה כמותו; לקראת סיום הצום ירד הרבי לאמירת שיחה גאולתית ומיוחדת, בהמשך ובסגנון ההתוועדות בשבת; ובסיום הצום ממש, פתח הרבי בתנועה הידועה מניגון ההקפות לאביו הרלו"צ ז"ל, בשמחה מיוחדת. הרבי ממש הפך את היום לששון ולשמחה.

כשהמעטפת החיצונית נעלמת

בעצם, הרבי משלב כאן את שתי הקצוות: מצד אחד, אנו יודעים שזהו יום של תענית ואבל כנדרש על פי ההלכה. הרבי בעצמו מתייחס לכך כשאומר לערוך

כאשר מגיע יום
השבת, פונה
היהודי אל הצום
ואומר לו, כביכול:
יש כאן משהו
יותר חשוב! עם
כל הכבוד לאבלות
ולחורבן, עבורי
הרבה יותר
חשוב להפגש
עם הפנימיות
והגאולה

את סיומי המסכת "באופן המותר". אבל עם כל זה, הרבי לוקח את היום הזה גופא ומכניס בו את הרוממות והשמחה של הגאולה.

איך באמת אפשר לחבר גלות וגאולה - להרגיש בתוך יום גלותי כל כך את השמחה והגאולה?

בכל ענין יש את המעטפת החיצונית שלו, ויש את החלק הנסתר, הפנימי. מהי הפנימיות של ענין? בתורת הרבי מוסבר פעמים רבות שהכוונה והמטרה של כל דבר, היא היא הפנימיות, המציאות האמיתית שלו. וכיון שהכוונה והתכלית שבגלות היא להגיע אחריה לעליה ולגאולה, לכן כבר עכשיו החיות והפנימיות, המציאות האמיתית של הגלות - היא באמת הגאולה.

בדרך כלל, אנו מרגישים רק את המעטפת החיצונית; ולכן, כשישנה גלות, אנחנו מרגישים בעיקר את הקושי והכאב. לנו עצמנו אין את הכח להתרומם ולראות את הפנימיות, שהרי "אין חבוש מתיר עצמו". אבל כשמגיע כח מיוחד מלמעלה - כמו שבת, שהיא יום שבו מאיר הפנימיות, ולגביה אין תפיסת מקום לחיצוניות ומציאות הגלות - יש בכוחנו להתרומם ולראות את הפנימיות והגאולה.

אפשר לראות, למשל, בנושא שהרבי מזכיר בשיחה - אמירת "נחם" במנחה של תשעה באב - איך על אותו ענין ממש אפשר להסתכל באופן גלוי, או באופן נסתר ופנימי:

הטעם על פי נגלה לתפילה זו, הוא, שבשעת מנחה של תשעה באב הציתו הנכרים את האש בבית המקדש. אז הוא עיקר החורבן. לעומת זאת, בפנימיות התורה - בכתבי האריז"ל, בפרי עץ חיים - מובא טעם אחר לגמרי: כי בשעה זו נולד המשיח. זהו פלא פלאים, כיצד על אותו ענין ואותה פעולה ניתן להסתכל על פי פשט, ולראות בה את החורבן הגדול ביותר; וניתן להתבונן לעומק ולראות בה את הרוממות הכי גדולה, לידת המשיח.

כמוכן שבשיחה זו, מזכיר הרבי אך ורק את הטעם השני. כאשר יום התענית חל בשבת, המעטפת החיצונית נעלמת, והענין הפנימי של התענית מתגלה במלוא הדרו: לידת משיח. יום המסוגל לגאולה יותר מכל יום אחר.

כוחו של יהודי 'להזיז' את הגלות

כדי לחדד יותר את הענין, כדאי להתבונן בציטוט שהרבי מביא בשיחה (ובשיחות רבות נוספות) בקשר לתענית שחל בשבת - שרבי רצה לדחותו לגמרי, "הואיל ונדחה ידחה"; והרבי מסיק מכך, שבקביעות כזו נוסף כח לדחות את התענית לגמרי, בגאולה.

לכאורה, על מה הרעש הגדול?! הרי דעת רבי לא נפסקה להלכה. גם אם מאוד קיווינו וציפינו שהתענית תידחה לגמרי - בפועל כשזה לא קרה, וביום ראשון צמים, לא הרווחנו שום דבר מלבד הבדל של יום. מה המיוחד בקביעות הזו?

ההסבר לכך נעוץ בדברי הרבי בשיחה, שהכח לדחיית התענית בשבת הוא מכיון שיום השבת היא "בן זוגו" של ישראל. גם השבת וגם ישראל הם למעלה מהעולם. מה הכוונה בכך?

ניקה, למשל, אדם שנמצא בפגישה עם מישהו חשוב ביותר. הוא מתייחס לפגישה בכל כובד הראש, ומזיז את כל שאר עיסוקיו הצידה. אך פתאום הוא מקבל טלפון מאדם עוד יותר חשוב... כעת, הוא יבהיר לבן שיחו שתהיה דחייה. את הפגישה ימשיכו אולי אחר כך - אך כעת משהו יותר עומד על הפרק.

כאשר יהודי נפגש עם יום של אבלות על החורבן, הוא אכן מתייחס לכך בכל כובד הראש, ומוכן להזיז הרבה ענינים בגלל צער החורבן. אך כאשר מגיע יום השבת, פונה היהודי אל הצום ואומר לו, כביכול: יש כאן משהו יותר חשוב! עם כל הכבוד לאבלות ולחורבן, עבורי הרבה יותר חשוב להפגש עם הפנימיות והגאולה.

ואז, גם אם למחרת ח"ו לא יבוא משיח, ונצטרך אכן להתעסק עם החורבן והגלות - עצם זה שהיתה ליהודי העזות לדחות את הצום, כדי להתעסק עם השבת והגאולה החשובה יותר, זאת אומרת שהיהודי הוא למעלה מהגלות.

בקביעות כזו, גם כשנאלצים לצום - מרגישים כל הזמן שיהודי לא באמת שייך לצום, הוא למעלה ממנו ויכול 'לשחק' ו'להזיז' אותו מכאן לשם; וממילא זו רק שאלה של זמן עד שהוא יידחה לגמרי.

יהודי הוא למעלה מזה!

את ההסתכלות הזו מלמד אותנו הרבי בהקשר זה של יום התענית והחורבן, אבל גם בהקשר רחב יותר, לכל החיים - כפי שרואים בשאר שיחות הדבר מלכות (במיוחד - אבל לא רק - השיחות הקשורות לימי התעניות):

המשך בעמ' 18

“מתנת חנם” - גאולה בטהרתה

בשיחת 'דבר מלכות' ש"פ דברים, מדבר כ"ק אד"ש מלך המשיח (בס"ח) אודות הצורך בזעקה ותיבועה אודות הגאולה, ומסיים: "וברור הדבר שהתפלה והבקשה מתקיימים, ותיכף ומיד ממש - ובאופן ד"מתנת חנם" ("ואתחנן", "אין חנון בכל מקום אלא לשון מתנת חנם"), שלא בערך לעבודה - באה הגאולה האמיתית והשלימה". וכמו"כ משתמש בביטוי זה בהמשך השיחה, בקשר עם מהות תקופתנו זו: "ערב והכנה ל"יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים", עד באופן ד"מתנת חנם" (גילוי שלא בערך), ע"ד כפי שזה נפעל ע"י "ואתחנן אל ה'".

וע"פ מכתב כ"ק אד"ש¹ "והלואי היו מדקדקים אנ"ש, ובפרט התמימים, בדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ אפילו בשיחותיו ובפרט אלו משנת השי"ת והשנה שקדמה לה". יש לדקדק ולבאר כיצד ביטוי זה אודות הגאולה שהיא: "מתנת חנם" - שלא בערך לעבודה", קשור ושייך לשיחה זו, וכפי שניתן לראות שחזור על זה שוב וכו'.

ובפשטות נראה לומר, ובהקדים: בד"מ בלק (ס"ו) מבאר כ"ק אד"ש מלך המשיח, כי היות שפר' בלק אף פעם אינה חלה בבין-המצרים, ע"כ הגאולה המרומזת בפר' בלק "הינה למעלה מבין המצרים". והיינו שמדובר אודות - "מעלת ושלימות הגאולה כשלעצמה, גאולה בטהרתה (גם אם לפנ"ז אין מצב של חורבן וגלות)".

וביאור זה מגיע כמהמשך לקו הכללי בשיחה, אשר בשבת זו ובתקופה זו לא מורגשת הגלות ושליטת הענין הבלתי-רצוי, אלא הטוב והגאולה שבצום. ועל כן גם 'דרגת הגאולה' היא לא בשייכות ובערך לגלות, אלא "גאולה בטהרתה".

והנה גם בשיחה של שבוע זה, מבאר באריכות שכאשר תשעה באב חל בשבת, נדחים כל הענינים הבלתי-רצויים ונשאר רק ה"טוב" שבת"ב, 'לידת המשיח' וכו'. וע"פ כל הנ"ל מובן שכהמשך לזה, גם 'דרגת הגאולה' המודגשת בשבת

1) אג"ק כרך ד' עמ' כד.

כזו היא "גאולה בטהרתה" ללא ערך לגלות. ועל כן מדגיש בשיחה זו שמדובר על גאולה באופן של "מתנת חנם", כלומר גאולה שאינה תלויה בעבודה בגלות, אלא מגיעה ממקום נעלה הרבה יותר. כי כנ"ל זהו נושא השיחה שאין תפיסת מקום לגלות, אלא רק לגילוי של הגאולה.²

הת' רפאל נחמן שי' טייכמן
קבוצה, 770 בית משיח

תפילת משה' למעלה מגזירה?

בד"מ השבועי דן כ"ק אד"ש מלך המשיח אודות תפילתו של משה להיכנס לארץ הקודש, ואומר: "מוכן ופשוט שתפלתו של משה נשארת תמיד בתוקף ובודאי אף תקויים, במכ"ש מתפלתו של כל צדיק [ובמכ"ש מזה ש"צדיק גוזר והקב"ה מקיים], עאכו"כ תפלתו של משה רבינו (שאפילו מעשה ידיו הם נצחיים, עאכו"כ תפלתו לה)".

ולכאורה צריך להבין, מדוע אומר שתפלתו של משה נשארת בתוקף, במכלל שכן מזה ש"צדיק גוזר והקב"ה מקיים". הלא מבואר בכ"מ החילוק בין תפילה לברכה, אשר מעלת הברכה שהיא בדרך ציווי מלמעלה למטה ולכן היא באופן ודאי, משא"כ התפילה שהיא מלמטה למעלה ולכן לא תמיד פועל. וא"כ ענין ה'גזרה' של צדיק לכאורה הוא למעלה מתפילתו של משה?

והביאור בזה בפשטות ע"פ המבואר במאמר ד"ה פדה בשלום תשכ"ו וז"ל: "דוה שהקב"ה מבטל את גזירתו מפני גזירת הצדיק, הוא, כי הצדיק ממשיך רצון חדש - המעלה דתפילה" (עיי"ש, לביאור המלא). ועפ"ז יובן בפשטות שכל ענין זה של "צדיק גוזר והקב"ה מקיים" מגיע מכח תפילתו של כל צדיק, וכ"ש תפילתו של משה כו'. וק"ל.

הת' יוסף יצחק שי' ליפס
ישיבת תות"ל המרכזית, 770 בית משיח

(2) רק שבזה יש הפרש בין המבואר בד"מ בלק, למבואר כאן בד"מ דברים: בשיחה של שבוע זה, עיקר ההדגשה היא על העבודה של האדם להגיע להרגשה זו של גאולה, וכפי שמזכיר כמה פעמים "ובפשטות שיהודי מאמין באמונה שלימה שמשיח צדקנו" כו' וכיו"ב. וע"כ מדגיש שגם עבודת היהודי בכדי להביא את הגאולה, לא מגבילה את הגאולה להיות בערך העבודה בגלות. וק"ל.

(3) סה"מ מלוקט ח"ו ע' מ"ז.

גאולה נוכחית או הסרון

א

בשיחת ה'דבר מלכות' השבועית מבאר כ"ק אדמו"ר שליט"א באריכות את מעלת תשעה באב שחל בשבת, שכל הענינים הטובים - לידת המשיח והתגברות מזלו וכו' מקבלים תוספת חוזק בשבת.

ובתחילת סעיף ז' כותב כ"ק אד"ש: "ויש לומר, שהענין גילוי המשיח בתשעה באב (במנחה), וכפי שהוא קשור עם העבודה בארץ ישראל - מודגש יותר בפרשה שקורין בתפלת מנחה של שבת תשעה באב (שבת חזון). פ' ואתחנן". ונכנס לכאר באריכות את מהותה של תפילת משה שאינה שבה ריקם, וההוראה מזה שצריכים לזעוק "עד מתי" ולבקש את הגאולה ללא הרף, כמו משה רבינו שביקש להיכנס לארץ היות שבוה הייתה תלויה הגאולה.

וצריך להבין מדוע מודגש ענין זה של "גילוי המשיח בתשעה באב", עם ההוראה מפרשת ואתחנן אודות זעקת "עד מתי" אודות הגאולה. ולכאורה אדרבה ענינים אלו לכאורה הפוכים זה מזה:

כאשר מדובר אודות גילוי המשיח בתשעה באב, אזי מדגישים את ענין הטוב שבצום והשמחה בבשר ויין וכו' ע"ד ומעין לעתיד-לבוא. בשונה מכך, כשמדברים אודות התפילה על הגאולה והזעקה "עד מתי", כאן מדובר לכאורה על התגברות רגש הגלות והצער וכו' שמכך מגיעים לתביעה אודות הגאולה החסרה (ולא המורגשת כעת)?

וכמו"כ בנוגע למה שמציין "וכפי שהוא קשור עם העבודה בארץ ישראל", שמדבר אודות זה בסעיף הקודם ומציין למבואר ב'דבר מלכות' פנחס, גם לכאורה שייך לרגש זה של הרגשת הגאולה, שמצד זה עושה את ההכנה גם ברגע זה "להתרגל לגאולה" - ולעשותו בשלימות במחשבה דיבור ומעשה. ולא לרגש הזעקה ותביעה אודות הגאולה החסרה ברגע זה.

ב

ונראה לומר בפשטות ממש: דוקא הקירוב הגדול לגאולה ו"גילוי המשיח" מוביל לרגש הצער הכי גדול, הייתכן שלא נמצאים כבר בגאולה בפועל ממש. ובלשון קודשו של כ"ק אד"ש מלך המשיח:

(4) ד"מ ש"פ משפטים ס"ט.

ע"פ האמור לעיל מתחזקת יותר הפליאה והתמיהה, ביחד עם גודל הצער וההבהלה (ועד שמצד גודל הצער אין להאריך בזה ביום השבת) - היתכן שבנ"י נמצאים עדיין בגלות?!... עד מתי?!... היתכן שלאחרי כל הסימנים על בוא הגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש . . נמצאים אנו ביום הש"ק זה בחוץ לארץ, במקום להמצא, יחד עם כל בנ"י מכל קצוי תבל . . מסובים ל"שולחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם", שעליו ערוכים הלויטן ושור הבר ויין המשומר!

כלומר, דוקא זה שרואים בעולם סימנים אודות הגאולה מעצים את התביעה והזעקה "עד מתי"⁵. ואין זה רגש שסותר לכך שהגאולה נמצאת בעולם, אלא אדרבה מצד הגילויים הגדולים, מורגש חסרון השלימות של הגאולה האמיתית והשלימה⁶.

וכן גם בנדר"ד, שזה שימים אלו הינם "מסוגלים ביותר לביאת משיח צדקנו", והתגברות מזלו של משיח בתשע באב, צריך להוביל לרגש של רצון ותשוקה להגיע לגאולה שלימה בפועל ממש.

הת' יוסף יצחק שי' מרגליות
ישי"ק חח"ל צפת עיה"ק ת"ו

תגובות

תגובות שנתקבלו במערכת לגליונות קודמים

האם התבטלה סיבת הגלות?

(גליון ל"ז - פרשת מטו"מ, מדור 'להעיר' - 'תוקנה' סיבת הגלות?')

בגליון 'מדקדקים' לפרשת מטו"מ, הקשה הת' י. י. ל. דלכאורה ב'דבר מלכות' ש"פ מטו"מ מבאר הרבי שליט"א מלך המשיח, שהעבודה דאהבת ישראל בתור

(5) דוק ותמצא שדוקא בשיחות בהם מבאר אודות ייעודים שהחלו להתממש בגאולה וכו', מסקנת השיחה היא "עד מתי". ראה ד"מ שופטים סי"ג. ד"מ משפטים שהובא בפנים. ד"מ כ"ח ניסן (ע"פ האמור לעיל ע"ד הדגשת ענין הגאולה . .) ועוד.

(6) ואולי ניתן לומר, שכך אכן היה אצל משה. שדוקא היות שעמד כבר "על ירדן יריחו" סמוך ונראה לגאולה - הכניסה לארץ, התעוררה אצלו התשוקה להיכנס לארץ ולהביא את הגאולה ("ואתחנן אל ה' בעת ההיא" - לאחר שכבש ארץ סיחון ועוג).

תיקון על סיבת הגלות הסתיימה. וכעת העבודה של אהבת ישראל היא בתור טעימה מה"אהבת ישראל" בשלמותה, כפי שתהיה בגאולה. ולאידך ב'דבר מלכות' ש"פ דברים אומר, שעל ידי האחדות של כו"כ עשיריות מישראל מודגשת ה"אהבת ישראל", ועי"ז מבטלים את סיבת הגלות (ובמילא בטל המסובב - הגלות). ולכאורה מזה משמע, שעדיין לא הסתיימה העבודה של תיקון הגלות שבאה ע"י ההיפך ד"אהבת ישראל"?

ולכאורה אפשר לומר, שאין הכוונה שע"י האחדות דישראל מבטלים את סיבת הגלות (היות שכנ"ל כבר נתבטלה). אלא רצונו לומר, שבאחדותם של כמה וכמה עשיריות מישראל, מודגש איך באמת בטלה כבר (לשון עבר) סיבת הגלות. כלומר, היות שע"י אהבת ישראל בטלה סיבת הגלות, אזי מצב זה שבו רואים את אחדותם של ישראל מדגיש את ענין זה. וק"ל.

הת' שלום דובער שי' בורביץ
ישיבת תורת"ל קווינס

בית המקדש השלישי ו'גאולה חמישית'

(גליון ל"ז - פרשת מטו"מ, צריך עיון - א)

בגליון מדקדקים לפרשת מטו"מ במדור צ"ע הקשו, דכיוון שבבית המקדש השלישי יהיה חיבור עליון ותחתון מצד הדרגא החמישית שלמעלה ממדידה והגבלה, מדוע נקרא "בית המקדש השלישי" - והרי שמו של כל דבר מורה על תוכנו ומהותו?

ואולי יש לבאר זה, ע"פ מה שנתבאר בארוכה במאמר ד"ה "גדול יהיה" תשכ"ב (סה"מ מלוקט ח"ד ע' שלג ואילך) אודות מעלתו של בית המקדש השלישי: "בבנין ביהמ"ק השלישי יהיו כלולים כל הענינים והמעלות שיהיו לאח"ז. . . יש לומר, שגילוי המעלה שביהמ"ק השלישי. . . יהי בעיקר בתחה"מ".

ומבאר שם באריכות שכל הגילויים דהגאולה מגיעים כתוצאה מבית המקדש

7 הערת המערכת: אולי ניתן להוסיף, ע"פ לשונו של כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח, בשיחה ה'בלתי-מוגה': "שזה מבטל את סיבת הגלות שהיתה היפך אהבת ואחדות ישראל, ועי"ז נעקר מעיקרו של ענין הגלות, ועד שלא נשאר ממנו אפילו שום רשום".
כלומר, שנקודה זו שהגלות היא "מסובב" מהענין של היפך אהבת ישראל, מדגישה נקודה מיוחדת: שע"י ביטול הסיבה בטל לגמרי כל ענין המסובב, ואין לו כל מציאות מעיקרו. ולכן גם לאחר שהגענו לשלב בו העבודה באהבת ישראל היא כטעימה מהגאולה, ראוי לציין פרט זה שבביל ההדגשה הנ"ל. וק"ל.

השלישי⁸ - "שורש דכל הענינים יהי' בביהמ"ק", אלא שהם מתגלים לאחראי־מכן בתקופות המאוחרות יותר של הגאולה.

ועפ"ז ניתן אולי לומר, שדרגות בעלות אלו של "גאולה רביעית" ו"גאולה חמישית" המבוארות בשיחה, לא יתגלו מיד בבניית בית המקדש השלישי, אלא בשלב מאוחר יותר בגאולה. ומצד שני, גם גילויים אלו שורשם דוקא מבית המקדש כנ"ל מהמאמר. ולכן נק' בית המקדש "שלישי" כל ענינו הכללי הוא חיבור עליון ותחתון, אך הדרגות בזה גופא יתגלו לאחראי־מכן בתחיית המתים וכיו"ב וממילא לא נכללו בשמו. ודו"ק.

הת' דוד שי' אקסלרוד
קבוצה, 770 בית משיח

מה מוסיף הסיפור מר' הלל?

(גליון ל"ז - פרשת מטו"מ, צריך עיון - ג)

במדור "צריך עיון" בגליון האחרון, הוקשה אודות האמור בד"מ מטו"מ (סי"ד), שזה שרבי שמעון (שענינו היה תורתו אומנתו) אומר היה זהוהו בק"ש ובתפילה, זה ענין יחוד המשכה (תורה) והעלאה (תפילה). ומוסיף: שגם בתורה גופא יש את 'העלאה' ו'המשכה', ועל זה מביא הסיפור שר' הלל מפאריטש אמר שבעת אמירת המאמר הרי זה המשכה "כנתינתה מסיני", ואחרי המאמר, השקו"ט בעניני המאמר זה בדוגמת "העלאה", אפילו אצל הרבי שאמר את המאמר. ולכאורה, בכדי לבאר את הענין של המשכה והעלאה בתורה, אפשר לבאר זאת גם ללא סיפור זה?

ואולי יש לומר, שהחידוש בסיפור זה הוא, שאפילו אצל זה שאמר את המאמר (הרבי) אין זה עוד 'המשכה' אחרי אמירת המאמר, אלא 'העלאה' בענין השקלא וטריא שבמאמר. זאת אומרת: שאפילו אצל זה שאמר את המאמר - היינו זה שעושה את המשכה - גם בזה גופא יש את המשכה והעלאה. ולפי"ז יוצא שיש שלוש דרגות של המשכה והעלאה:

א. לימוד התורה - המשכה. תפילה - העלאה.

ב. אמירת המאמר - המשכה, ושקלא וטריא בו - העלאה.

(8) ראה שם במאמר סי"ב, שמבאר עפ"ז מדוע פעולות הראשונה של משיח (לאחרי שהוא 'בחזקת משיח'), היא לבנות את ביהמ"ק.

ג. אפילו בהמשכה עצמה ישנה המשכה והעלאה (היינו בשעת ההמשכה ואחרי ההמשכה).

ואשמח לשמוע דעת הקוראים בזה.

הת' לוי יצחק שי' ארובוב
קבוצה, 770 בית משיח

גילוי עליון שלא נמשך בעולם

ב'דבר מלכות' ש"פ מטו"מ (ס"ה) אומר הרבי שליט"א מלך המשיח, שמכיון שהתורה היא אמיתית ונצחית, וזה כולל אפילו דברים שהובאו בתור קס"ד, לכן מוכרחים לומר שמציאותו של ביהמ"ק (והגאולה) ישנו באופן נצחי, כיוון שהתורה אומרת ש"אילו זכו" היה כבר בית נצחי כשעלו מן הים, אלא שזה נשאר רק מצד העליון, ואין זה נרגש מצד המטה כו' עיי"ש.

וראיתי להוסיף בזה ביאור, ע"פ מ"ש במאמר ד"ה "ציון במשפט תפדה" (סה"מ מ'לוקט ח"ג ע' ר'ג) שמבאר שם (ס"ג) את הענין של גילוי אור הסוכב: שגילוי זה מאיר למעלה ומבטל את הגבלות הטבע (מקום וזמן), ומ"מ יש בזה שני אופנים: ה-א', שישנו האור מצד העליון אבל אינו נרגש כלל בעולם. וה-ב', שנרגש האור בעולם והאור פועל בעולם ענין שלמעלה מההגבלה דומן ומקום.

ואולי יש לומר, שהאופן ה-א' זה הנקודה המבוארת ב'דבר מלכות' שישנו את האור הבלי גבול שקיים למעלה (ע"ד בית המקדש שכבר קיים), אבל עדיין אינו נמשך בעולם.

הת' מ"מ שי' שפינדלר
שיבת תות"ל קווינס

כשיהודי מצליח לדחות את התענית והגלות • המשך מעמ' 11

גם כשנמצאים בגלות וירידה, יהודי יודע שהוא בעצם למעלה מזה. גם כשהוא נמצא במצב שבחיצוניות נראה כירידה - זה רק בגלל רצונו של הקב"ה, שהחליט לפעול את הענינים באופן של צמצום וירידה, אבל באמת הכל בשליטה: לא רק שזו הכנה לעליה ולגאולה, אלא כבר עכשיו ביכלתו להרגיש ולחוש את הפנימיות והגאולה.

מראי מקומות

מקורות נבחרים להרחבת העיון
בנקודות שנתבארו בשיחה

- **בס"א-ה'-ו'-י'**: אחכה לו בכל יום שיבוא. ראה באג"ק כ"ק אדמו"ר שליט"א ח"ב ע' רלג-רלד במקור פתגם זה ובפירושו.
- **בס"ב**: בהדגשה יתירה ביום ת"ב עצמו. ראה גם סה"מ מלוקט ח"ד ע' שנ התחלת הגאולה כבר בת"ב ועוד קודם החורבן.
- **בס"ד**: השייכות דת"ב ויוהכ"פ. ראה בהמלך במסיכו ח"א ע' קכא שלכאורה יש להקל ביוהכ"פ יותר מת"ב. ובשיחת אחו"ק תשמ"ה (התועדויות תשמ"ה ח"ג ע' 1957) שבת"ב מי יכול לאכול, וביוהכ"פ מי רוצה לאכול ומוסיף לבאר השייכות ביניהם ע"פ חסידות. וראה בנוסף להנסמן בהע' 54 בד"ה לא היו ימים טובים לישראל בסה"מ מלוקט ח"ג ע' רמא, ושם ח"ד ע' שמו, ובלקו"ש חל"ד ע' 48.
- **בס"ו**: תלתא דפורענותא כנגד ג' מוחין. ראה (בנוסף להנסמן בהע' 79, 80, 81) ראה סה"ש תשמ"ט ח"ב ע' 159.
- **בס"ז**: אילו זכו היתה תפילת משה מתקיימת. ראה גם (בנוסף להנסמן בהע' 101) בסה"מ מלוקט ח"ד ע' שלד הע' 18.
- **בס"ח**: תלמיד שגלה מגליץ רבו עימו. ראה לקו"ש חכ"ט ע' 38 ביאור נפלא בקשר עם הא דבכל מקום שגלו שכינה עמהם.
- **בס"ט**: י"א שלמעלה מעשר. ראה (נוסף להנסמן בהע' 133) בד"מ בשלח ובהנסמן בזה במדור זה גליון ט"ו.
- **בס"י**: משפט קאי על תורה וצדקה קאי על מצות. ראה המבואר בזה (בנוסף להנסמן בהע' 147) בסה"מ מלוקט: ח"א ע' קנא, קס. ח"ב ע' שיו. ח"ג ע' רלא.
- **בס"יג**: בגאולה יביאו קרבן תודה. ראה גם סוף ד"מ ש"פ שלח ובהע' 159.

סעיפים א"ב

המעלות בזמן זה: זמן הקשור במיוחד לגאולה

לאורך השיחה יבאר כיצד זמן זה של תשעה באב ותענית נדחה קשור במיוחד לגאולה, כשהולך ומוסיף מעלות שבהן רואים זאת:

הענין של ציפיה למשיח מודגש בחודש מנחם אב, שענינו להביא לנחמת הגאולה (ס"א);

במיוחד מודגש הענין בתשעה באב, יום לידת משיח; ובפרט כשחל בשבת (שדוחה את הענינים הבלתי-רצויים, ומחוקת את עניני הגאולה), ובפרט שזו שבת חזון (ס"ב);

סעיפים ג"ה

מעלות נוספות: האכילה ושתייה ביום זה

ובפרט - מודגש ענין הגאולה באכילה ושתייה שביום זה, שהיא מעין סעודת הגאולה (ס"ג), ויש בה גם את מעלת האכילה ושתייה "בתשיעי" שנחשבת כ"התענה תשיעי ועשירי", כמו ביום הכפורים -

[שהרי תשעה באב בכלל דומה ליום הכפורים - הן בחומרתו, והן ובעיקר - בכך שיום הכפורים קשור לט"ו באב, שבשניהם ישנה עליית המלכות, כתיקון לירידת החורבן בתשעה באב. אמנם, רק כשתשעה באב חל בחול צריכים לחכות לעליה שבט"ו באב, אך כשתשעה באב חל בשבת נמצאת מלכתחילה העליה בהתגלות, ולכן תשעה באב עצמו הוא כמו יום הכפורים; וממילא] (ס"ד) -

"כל האוכל ושותה בתשיעי" - שבת תשעה באב, "מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי" - מעלת עולם הבא שאין בו לא אכילה ולא שתייה.

יותר מכך, בתשיעי ועשירי באב תהיה לא רק מעלת "כאילו התענה", אלא מעלת האכילה והשתיה בחנוכת הבית השלישי (ס"ה).

סעיפים דח

מעלות נוספות: השבת והפרשיות

מעלה נוספת בקביעות זו - שבין המצרים מתחילים ומסתיימים בשבת, ואזי מתגלה תוכנם הפנימי של "תלתא דפורענותא" - כנגד ג' מוחין, ג' הארצות שיתגלו בגאולה.

והקשר לגאולה מודגש גם בפרשיות השייכות לשבתות אלו:

פרשיות פינחס, מטות מסעי ודברים - מדברים על חלוקת הארץ, ורומזות לכיבוש העולם (כולל ג' ארצות) והפיכתו לדירה בתחתונים (ס"ו);

ופרשת ואתחנן שקוראים במנחה - מדברת על בקשת משה להכנס לארץ, שאף שלא התקיימה בפועל בשעתו - היא נצחית, ותפעל בגאולה האמיתית והשלימה (ס"ז). וממנה אנו לומדים עד כמה צריכים להפציר ולבקש על הגאולה (ס"ח).

סעיף ט

מסקנה: משיח תיכף ומיד ממש

לאחר כל המעלות האמורות אודות הזמן המיוחד שבו נמצאים, וכמו כן לאור מעלת המקום - 770, מובן שאלו הזמן והמקום הכי מסוגלים לביאת משיח צדקנו מיד. וממילא, הימים שלאחר מכן (עם כל מעלותיהם) יהפכו לימי גאולה שלימה (ס"ט).

סעיפים יג

למעשה: הוספה בתורה ובשמחה, והבאת הגאולה

אם ח"ו משיח יתעכב, יש להחליט החלטות טובות לימים הבאים:

להוסיף בצדקה ובתורה - סיומי מסכת עד ט"ו באב, ולפרסם זאת בכל מקום (ס"י). ובט"ו באב לעשות התוועדות גדולה בשמחה גדולה (ס"יא).

הקביעות של ט"ו באב ביום ו', מורה על סיום העבודה של בני ישראל בהבאת הגאולה (ס"ב). ותיכף ומיד משיח מגיע, וממשיכים בשמחה הכי גדולה, ובינתיים צועקים לה' שוב 'עד מתי'!?! (ס"ג).

צריך עיון

נקודות לעיון והתבוננות בשיחה השבועית

מאוחר יותר. הלא על זה בדיוק הייתה תפילתו, שייכנס עתה לארץ ישראל יחד עם כל בני־ישראל, ולא שיעשה את זה בזמן מאוחר יותר כ"גואל אחרון"? ואם נאמר שתפילתו פעל שהוא יכניס את בני־ארץ בגאולה [דאם לא כן, מה נאמר שפעל? ובסגנון אחר: מה היה קורה לולא תפילתו?], כלומר שפעל את החיבור בין "גואל ראשון" ל"גואל אחרון", הלא זה נפעל עוד קודם לכן בבקשתו "שלח נא ביד תשלח" (כמבואר בארוכה בד"מ חיי שרה (ס"ב))?

ג. בס"ז ח': בתחילת ס"ז שואל (כנ"ל) מהי ההוראה מתפילת משה, ובפרט שהיא לא נתקיימה וכו'? ומקדים שתפילת משה אכן נתקיימה וכו'; ובס"ח מבאר את ההוראה מכך, שבנוגע לענין כ"כ חשוב כמו הגאולה האמיתית והשלימה, יש להתפלל ריבוי תפילות וכו'.

ויש לעיין, מדוע בכדי להבין את ההוראה מתפילת משה, יש צורך להקדים שתפילת משה נתקבלה. הלא לכאורה ההוראה עצמה, גלמדת מעצם הנהגתו של משה להתפלל תקט"ו תפילות ובלי להפסיק וכו', וענין זה שתפילתו אכן נתקיימה

א. בס"ה: מדבר אודות מעלת האכילה ושתיה בתשעה באב שחל בשבת, ומוסיף: "ובפרט שכפשטות יהי זה קשור גם עם חנוכת ביהמ"ק השלישי, שירד למטה תיכף ומיד ממש, ע"ד - ויתירה מזה - כמו המעלה והזכות דהאכילה ושת"י ביהמ"ק (עשירי בתשרי) בחנוכת בית ראשון".

ויש לעיין, מהו ההכרח לומר שמיד ברגע שלאחרי חנוכת ביהמ"ק השלישי תהיה חנוכת הבית; בשונה מבית ראשון (עד"מ) שלקח פרק זמן בין הבנייה לבין חנוכת הבית?

ב. בס"ז: שואל מהי ההוראה לדורות מתפילתו של משה להיכנס לארץ, ובפרט שזוהי "בקשה שלא נתקיימה אז, ובמילא ה"ז לכאורה בגדר ד"מאי דהוה הוה"? ומקדים ומבאר שתפילתו של משה אכן נתקיימה, אמנם אז בשעתו לא בעוה"ז הגשמי, אך "בודאי תתקיים, אלא שזה יהי מאוחר יותר - בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ש"גואל ראשון (משה) הוא גואל אחרון".

ויש לעיין, כיצד ניתן לומר שתפילתו של משה נתקיימה, רק שזה קרה בזמן

המעיינות, ומקרכת בזה את הגאולה (ענין המבואר בריבוי שיחות); או שמדבר כאן על חידוש גדול יותר הקשור לבשורה של הגאולה ("הלאלתר לגאולה")? [ואולי לפי זה יובן זה שמשקשר זאת ל"דרושי הגאולה" של הרבי הקודם, ולא לעצם הגאולה].

ו. בכללות השיחה: יש להבין, מהו ענינו של יום ראשון עשירי באב - היום שאליו נדחית התענית (וממילא, כשיבוא משיח ויהיה יו"ט בתשעה באב, מה יהיה עם יום זה)?

לכאורה, מכך שהרבי מפליא במעלת יום זה דוקא [וכן שהרבי פתח את השיחה בקשר ללידת משיח דוקא במנחה של יום ראשון (עיי' בשיחה בלתי-מוגה)], ואז זמן אמירת נחם ששייך ללידת משיח], משמע שיש בו פנימיות גאולתית. ובכלל - קשה לומר שיש יום שענינו רק תענית ודבר בלתי רצוי, ואין בו שום פנימיות שהיא טובה.

אבל, מכך שאומר שתלתא דפורענותא מסתיימים בשבת והתענית היא מחוץ לזה - משמע שאין יום זה שייך לגילוי הטוב שבימים אלו, אלא רק כתשלומין לתענית בלבד. וכך משמע מעצם העובדה שמתגלה הפנימיות בשבת - ולמה צריך עוד יום שיתגלה בו ענין הגאולה שבת"ב, אם כבר התגלה בשבת? ובכלל קשה להבין, שאם נאמר שביום זה ישנה מעלה גאולתית, הרי שבגאולה בקביעות כזו יהיו יומיים יו"ט, ומדוע יש צורך בכך?

כפועל הוא ביאור בפ"ע שאינו נוגע בכדי להבין את ההוראה. ובסגנון אחר: אם אכן (ח"ו) תפילתו של משה לא נתקיימה, האם א"א ללמוד מזה הוראה בנוגע לתפילה על הגאולה?

ד. בס"ט: מדבר אודות מקום וזמן זה, כזמן מקום הכי מסוגלים לביאת המשיח ומוסיף: "ובפשטות - שיהודי מאמין באמונה שלימה, שמשח צדקנו, "מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כו", ובתור "משיח ודאי" (עיי' ש"עשה והצליח ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל") - נכנס כעת ממש לבית הכנסת, יבוא ויגאלנו ."

ויש לעיין, מדוע פרט זה, שמשח צדקנו נכנס כעת לבית הכנסת כמשח ודאי כו' הוא חלק מהאמונה שצריכה להיות בביאת המשיח ("שיהודי מאמין באמונה שלימה ."). האם בכך שיהודי חושב שכל התהליך עד שמשח יהיה בגדר "משיח ודאי", ייקח משך זמן, הוא חסרון באמונה?

ה. בס"ג: מדבר אודות הקרבן תודה שיקריבו בני" על היציאה מהגלות, ומוסיף: ". ההודאה על כל ארבעת הענינים שכולם קשורים עם גלות - כמבואר בדרושי הגאולה דכ"ק מו"ח אדמו"ר [וי"ל שבוה התחיל ה"לאלתר לגאולה"]".

ויש לעיין במשמעות ביטוי זה - "שבוה התחיל ה"לאלתר לגאולה": האם מדבר כאן באופן כללי על גאולת יב"י"ג תמוז, שהובילה פריצת דרך ככל הפצת

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מהרה יגלה אכ"ר

לזכות

הרה"ח הרב ירחמיאל שי' וזוגתו מ' חנה תחיל' וב"ב:
חי' מושקא, דבורה לאה, שיינא, מנחם מענדל,
חוה רבקה, דוד, שיינדל גיטל, מנוחה סימא,
צבי הירש, יקותיאל דובער שיחיו

בעלינאָו

שלוחי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
להצלחה רבה ומופלגה בעבודת השליחות
לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ס. פאולו - ברזיל

נתרם ע"י הרה"ת ר' שמואל וזוגתו מרת שטערנא שרה שיחיו

שפריצער

לזכות

החתן הת' ישראל שניאור זלמן והכלה המהוללה מ' צפורה חיה שיחיו
לרגל בואם בקשרי השידוכין
שיזכו להקים בית נאמן בישראל - בית חב"ד - בנין עדי עד
לנחת-רוח כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח

